

Formanden har ordet

Skoleåret er godt i gang. Aula er kommet i brug, og Skolekom lukker. Vi er mange, der har haft stor glæde af erfaringsudveksling på Skolekom, men gennem de senere år har aktiviteten på sitet været støt faldende. Der ligger en guldgrube af ideer og opgaver på Skolekom, men det er op til den enkelte lærer at hente og gemme disse opgaver. Så husk det, inden det er for sent. Mange lærere efterlyser et nyt forum for erfaringsudveksling. Der er selvfølgelig facebook og de faglige netværk på Folkeskolen, men de har ikke den arkivfunktion, som der er på Skolekom. Tiderne skifter, og man må vænne sig til at søge inspiration andre steder.

Hjælper det med tidligere sprogstart?

Vi har tidligere dedikeret et helt nummer af Sproglæreren til temaet tidlig sprogstart – Sproglæreren nr. 1 2018, Begynderundervisning, hvordan er det gået? Her gav lærerne udtryk for, at eleverne var mere motiverede og spontane. I det hele taget har sproglærerne udtrykt stor tilfredshed med den tidligere sprogstart. Kan man så måle, om det hjælper? Tidligere sprogstart blev indført i 2014; dvs. at de elever, der var til afgangsprøve i år i tysk og fransk, har haft andet fremmedsprog fra 5. kl. Så lad os kigge på deres karakterer til folkeskolens 9.-klasseprøve.

FSA	2017/18	2018/19
Engelsk, mdt.	8,0	8,0
Engelsk, skr.	7,3	7,3
Tysk, mdt.	6,0	6,3
Tysk, skr.	6,5	7,3
Fransk, mdt.	6,3	6,3
Fransk, skr.	6,1	6,3

I mundtlig tysk ser vi en fremgang på 0,3 procentpoint, og i skriftlig tysk er det virkelig markant med en fremgang på 0,8. I fransk er der en lille fremgang skriftligt på 0,2, hvorimod karaktergennemsnittet er det samme mundtligt som året før. Det bliver interessant at se, om stigningerne vil fortsætte.

I engelsk så vi en tydelig fremgang i karaktergennemsnittet, da elever med engelsk fra 3. klasse nåede frem til at aflægge afgangsprøve. Denne fremgang fortsatte. Det bliver spændende at se om fire år, når eleverne med engelsk fra første klasse skal aflægge 9.-klasseprøven, om der kommer en ny stigning.

Disse tal er hentet fra Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. Her kan man også læse, at hver anden elev fik mindst 10 ved årets engelskprøve. Mundtlig engelsk er sammen med mundtlig dansk de discipliner, hvor eleverne scorer de højeste karakterer. Det har tidligere vakt en del debat, og der har været stillet spørgsmålstegn ved, om prøven er for let. Men man skal huske på, at prøven skal være på et niveau, hvor alle elever kan være med, og der er altså nogle elever, der har svært ved engelsk. Dem hører man bare sjældent om. For nogle år siden var Sproglærerforeningen inviteret til møde i Undervisningsministeriet for at diskutere, om vi kunne ændre prøveformerne, især med henblik på at få flyttet lytte- og læseprøverne fra den skriftlige til den mundtlige del, hvor de naturligt hører hjemme, da de i Forenklede Fælles Mål er en del af de mundtlige kompetencer. Dette arbejde blev imidlertid sat i bero af ministeriet.

Er sproglæreruddannelsen god nok?

Hvert år udsender Censorformand-

Af Rita Mogensen
formand,
Sproglærer-
foreningen

skabet for læreruddannelsen en rapport på baggrund af censorernes tilbagemeldinger. Under alle tre fremmedsprog bliver det nævnt, at det er svært at få styrket de studerendes sproglige egenfærdigheder. I censorrapporten for engelsk står der bl.a.: ”Det vil blive meget vanskeligt for fremtidens sproglærere at optræde som sproglige vejledere, når deres egen viden om de mest basale forhold fx inden for grammatik er meget mangelfuld. Det er megaeergerligt, da undersøgelser viser, at lærernes sproglige egenfærdigheder har stor indvirkning på deres elevers sproglige kompetencer. Derfor er det nødvendigt, at sproglæreruddannelsen styrkes. Det kunne fx være ved at hæve undervisningstimetallet i sprogfagene på læreruddannelsen. Nu kan man blive sproglærer med kun 30 ECTS, tidligere lå det på 72 ECTS point! Man kunne også kræve, at lærerstuderende skal opholde sig et semester i et land, hvor det pågældende sprog tales, eller i det mindste havde et praktikophold i udlandet. Det er selvfølgelig positivt, at adgangskravene er blevet hævet, men det er ikke nok”.

Et andet ønske fra censorerne er, at der indføres to karakterer i sprogfagene: en mundtlig og en skriftlig. Hvis der igen bliver indført en skriftlig eksamen i sprogfagene, vil det formentlig også medvirke til en højnelse af de studerendes skriftlige kompetencer. Det er der behov for. Lærere kan ikke under-

HUSK!

Sproglærerforeningens Sprogkonference 2020

Torsdag den 26. marts 2020 kl. 10.00 - 16.30 i Vejle Musikteater

Tema: Så snak dog! – mundtlighed i sprogundervisningen - Se side 10-11

vide i kompetencer, som de ikke selv mestrer. Der er ligeledes ydret ønske om en centralt stillet skriftlig eksamen, således at man opnår et ensartet bedømmelsesgrundlag.

Sproglærerforeningen 50 år!

I 2020 er det 50 år siden, at den landsdækkende sproglærerforening under navnet SPROGSAM blev stiftet. Før den tid var der mange lokale foreninger. I løbet af årene er disse lokale foreninger blevet nedlagt, så der nu kun er én sproglærerforening, som til gengæld er landsdækkende.

Jubilæet skal naturligvis fejres. Det sker ved, at det næste nummer af Sproglæreren bliver et jubilæumsnummer. Vi afholder vores årlige sprogkonference med endnu flere valgmuligheder af workshops. Efter konferencen inviteres alle medlemmer til at deltage i en reception. Der kommer flere oplysninger herom i næste nummer af bladet. I kan dog allerede nu reservere datoen den 26. marts. I kan ligeledes læse om konferencen inde i bladet. Husk at tilmelde jer i god tid!

Sproglærerforeningen håber naturligvis også at se så mange som muligt

til den årlige generalforsamling, der afholdes samme dag efter receptionen. Dagen afsluttes med en jubilæumsmiddag, som det også er muligt at tilmelde sig.

Sproglærerforeningen ønsker vores søsterforening Tysklærerforeningen for Grundskolen til lykke med deres 10-års jubilæum, som de fejrede her i efteråret.

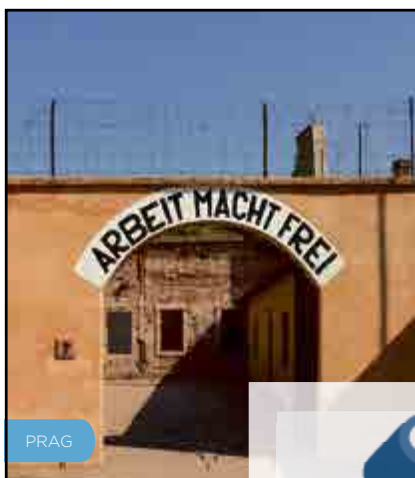
Rita Mogensen

Farvel til skolekom

Skolekom ophører til nytår. Det betyder, at mange får nye mailadresser.

Det er vigtigt, at I sender jeres nye mailadresser til formanden på:
formand@sproglærerforeningen.dk.

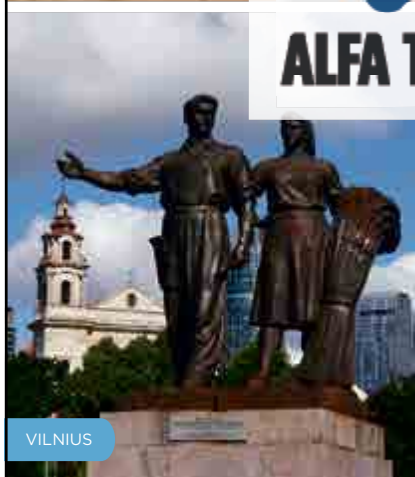
Det er naturligvis også vigtigt at melde evt. adresseændring til samme mail.

PRAG

BRUXELLES

VILNIUS

RING TIL OS PÅ 8020 8870

ALFA TRAVEL

3 STUDIETURE INKL. PROGRAM

Prag 6 dage 3 nætter - fra kr. 1.898,-

- Busrejse t/r og central indkvartering i flersengsværelser
- Morgenmad under opholdet
- Besøg i Theresienstadt
- Sightseeing i Prag med dansk guide
- Skolebesøg
- Besøg på Skoda-fabrikkerne i Mlada Boleslav

Bruxelles 5 dage 4 nætter - fra kr. 2.248,-

- Flyrejse t/r og central indkvartering i flersengsværelser
- Morgenmad under opholdet
- Besøg i Parlamentet inkl. oplæg ved parlamentariker eller medarbejder
- Besøg i Parlamentarium
- Besøg i Huset for Europæisk Historie

Vilnius 5 dage 4 nætter - fra kr. 3.358,-

- Flyrejse t/r og central indkvartering i flersengsværelser
- Morgenmad under opholdet
- Sightseeingtur i den gamle bydel med guide ELLER tematur om Sovjet med guide
- På cykel langs Neris floden
- Besøg på fødevarerbanken Maisto Bankas

RING 80208870 OG HØR NÆRMERE

ALFA TRAVEL

KONTAKT OS FOR EN UFORPLIGTENDE SNAK
RING PÅ 8020 8870 - INFO@ALFATRAVEL.DK

Niveaudeling – en upædagogisk hierarkisering eller en motiverende genistreg?

Ord som *talent* og *niveaudeling* har jeg altid haft et lidt anstrengt forhold til. Ikke fordi jeg ikke anerkender, at det faglige niveau kan spænde bredt i en klasse. Ej heller fordi jeg ikke tror og synes, at nogle har et særligt talent og en øget interesse for et fag. For der er næsten altid én eller flere elever, som er dygtige, engagerede og arbejdsomme.

» Vi niveaudeler ikke kun eleverne. Vi motivationsdel.

Ligeledes er der også næsten altid én eller flere elever, som inleder timen med højlydt at proklamere: ”Jeg er dårlig til engelsk”, eller som insisterer på at tale dansk i alle aktiviteter. Og så er der altid de elever, som har valgt fransk bare for at slippe for tysk. Både i relation til de faglige færdigheder og motivation kan der være et kæmpe skel, som kan være svært at rumme i ét og samme undervisningslokale.

Så når jeg hidtil har sagt, at jeg ikke bryder mig om at have særlige talenthold eller niveaudeling af undervisningen, er det i forhold til dannelses- og toleranceaspektet. For hvad er det for nogle faglige og sociale hierarkier, vi som lærere understøtter, når vi niveaudeler undervisningen? Og hvordan lærer vi børnene at rumme faglig diversitet, når selv vi, de voksne, groft sagt skiller fårene fra bukkene? På grund af min skepsis har jeg altid forsøgt at differentiere ’usynligt’ og blande niveauer i gruppearbejdet for at udfordre elevernes rummelighed og samarbejdsevner.

Men efter sommerferien kom jeg på overarbejde på mit franskhold i niende klasse, hvor størstedelen af eleverne ligger under det forventede niveau på niende årgang, hvor lektier ifølge eleverne er et valgfrit supplement til fransktimerne, og hvor det er helt normalt at komme med udråb som ”Åh, jeg orker ikke fransk” og ”Øv, hvorfor har vi aldrig vikar i fransk?”. Sådan har attituden altid været, når det handlede om franskundervisningen for netop denne årgang. I syvende klasse und-

skyldte jeg mig med, at det jo var en syvende klasse, (og det er vel efterhånden alment kendt, at det kan være udfordrende at proppe læring ind i den hormonsky, der hænger tungt om ørerne på enhver syvendeklasses elev). Men det blev ikke bedre i ottende klasse, og i niende var der fortsat elever, som havde givet helt op over for overhovedet at lære mere fransk, mens andre brugte timerne på at lave pjattede, fordanskede udtaler eller at drille dem, som tog undervisningen seriøst eller var velforberejede. Dette bidrog til et – for de usikre – utrygt undervisningsmiljø, hvor man ikke turde sige noget højt i klassen, og hvor det at være stræbsom og ambitiøs kunne være at udsætte sig selv for spot.

Da min kollega på det parallelle franskhold havde samme problemer med nogle af elevernes motivation og indstilling til faget, besluttede vi med ledelsen i ryggen at niveaudele – og motivationsdele – franskholdene. Min kollega ville tage sig af dem, der var alvorligt udfordret, og som havde brug for, at de faglige ambitioner blev skruet ned, og også de elever, der fuldstændigt havde opgivet fransk og derfor var med til at skabe uro og utryghed. Jeg fik lov at samle de fagligt stærke og ambitiøse elever, som gerne ville forbedre sig og nørde fransk, og som i undervisningen havde brug for at blomstre og shine for at føle sig trygge. Her bliver der til gengæld stillet krav i forhold til lektier, og man forventes at arbejde seriøst med alle opgaver, man bliver stillet overfor.

Hold nu op, hvor det gør en forskel. Der bliver arbejdet seriøst, og vi når meget mere i løbet af en lektion end tidligere. Flere elever er blevet bedre til at række hånden op, og de ser ud til at kunne lide den anerkendelse, de får for deres faglige indsats. Der er opstået en positiv konkurrence om at score højeste karakterer, når vi træner til prøverne, og eleverne er i højere grad forberede til timerne. Min kollega har derimod skruet helt ned for forventningerne til sine franskelever – opgaverne er nemme, der er næsten aldrig lektier,

Af **Caroline Arp**, ansvarshavende redaktør på *Sproglæreren*, lærer på Lindevangskolen på Frederiksberg

og så er der masser af små pauser og brainbreaks. Til gengæld har eleverne flere succesoplevelser med franskfaget. De elever, der befandt sig på et middelniveau, men havde givet op over for at lære mere, er nu de stærkeste på holdet, og pjækkeriet er faldet. Vi arbejder stadig meget hårdt på at få eleverne til at holde op med at kalde det for det gode og det dårlige franskhold, og vi forbeholder os retten til at flytte elever imellem holdene, hvis der skulle være brug for det. Men ellers må jeg indrømme, at der er mange fordele ved at niveau- og ikke mindst at motivationsdele sprogholdene.

I dette nummer af *Sproglæreren* kan du læse om differentiering, sprogkonkurrencer og sproghold for talenter samt møde en elev, der har valgt den internationale linje på sin skole. God læselyst.

Caroline Arp